

Становище на Комитета на регионите относно „Процес от Барселона: Съюз за Средиземноморието — участие на местните и регионалните власти“

(2008/C 325/08)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- подчертава значимостта на инициативата *Процес от Барселона: Съюз за Средиземноморието*, която отново отрежда челно място на Средиземноморието в европейския дневен ред и предизвика разисквания и вдъхнови размисли, отговарящи на степента на предизвикателствата, които възникват;
- изразява убеждението, че инициативите, насочени единствено към дипломацията от едната и от другата страна на Средиземноморието, не могат да достигнат до трайни решения, докато местната демокрация не бъде поставена в центъра на дебата, не само що се отнася до нейното укрепване, но и до прякото сътрудничеството между регионите и градовете от двете страни на Средиземноморието в рамките на Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието;
- припомня, че териториалното ниво е равнището на управление, от което могат да се изготвят решения, в тясна връзка с другите институционални нива, едновременно за приспособяване и в отговор на предизвикателствата поставени от глобализацията. Местните и регионалните власти, и по-специално тези в Европа, постепенно се утвърдиха като удачно място за изработване на тези решения;
- следователно, повтаря искането си за признаване на местните и регионалните власти като основни партньори в Процеса от Барселона и в Евро-средиземноморското сътрудничество;
- взема решение да насърчи създаването на **Евро-средиземноморска местна и регионална асамблея (ARLEM)**, съставена от представители на Комитета на регионите, от представители на европейските и международни асоциации, работещи в областта на Евро-средиземноморското сътрудничество и равен брой представители на местните и регионалните власти от Южното и Източното Средиземноморие, като постоянна платформа за диалог, обмен и сътрудничество и призовава да ѝ се предостави статут на консултативен орган в бъдещето управление на Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието, подобен на статута, предоставен на Евро-средиземноморската парламентарна асамблея (АРЕМ), която представлява националните парламенти.

Главен докладчик: г-н Isidoro GOTTARDO, Общински съветник от Sacile

Отправен документ

Сезиране от френското председателство на Съвета на Европейския съюз на 13 юни 2008 г. „Процесът от Барселона: Съюз за Средиземноморието — участие на местните и регионалните власти“ и Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Процес от Барселона: Съюз за Средиземноморието“

COM(2008) 319 окончателен

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. подчертава значимостта на инициативата *Процес от Барселона: Съюз за Средиземноморието*, която отново отрежда главно място на Средиземноморието в европейския дневен ред. Тази инициатива предизвиква разисквания и вдъхнови размисли, отговарящи на степента на предизвикателствата, които възникват. Приветства както прагматичния подход, така и политическата визия на проекта, внесен от френското председателство и подкрепен от 16 страни партньорки от Южното и Източното Средиземноморие;

2. приветства успеха на редица мерки и инициативи, които бяха създадени с Процеса от Барселона; все пак, със съжаление отбелязва липсата на напредък в областта на мира, на сигурността и на човешкото и социалното развитие, както и липсата на участие на местните и регионалните власти;

3. подчертава, че *Процесът от Барселона: Съюз за Средиземноморието* в своя нов формат би трябвало да позволи да се премине от системата на чисто междуправителствено сътрудничество към проект на диалог между гражданите от трите брегове и по-специално към сътрудничество между страните от Южното и Източното Средиземноморие, като бъдат привлечени и техните местни и регионалните власти, в рамките на конкретни и съгласувани проекти, които се вписват в глобална стратегия, основаваща се на нуждите на гражданите и на солидарността;

4. смята, че едно от условията за успеха на сътрудничеството между страните от евро-средиземноморието и за засилване на партньорството чрез *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието* е да се намерят подходящи теми, за да се гарантира разбирането от гражданите на реалните ползи, така че политическите декларации да се превърнат в конкретни действия, което изисква по-значимо участие на местните и регионалните политически представители и активна и разбираема комуникация;

5. отбелязва, че засилването на дейностите на местните и регионалните власти и на гражданското общество в публичните политики често е ограничено от слабостта на местната демокрация и на процеса на истинска децентрализация в страните от Южното и Източното Средиземноморие;

6. също така **констатира**, че децентрализацията и местното управление на участието не винаги вървят ръка за ръка. В някои държави, във и извън Европейския съюз, местните и регионалните власти са изправени пред общото предизвикателство да повишават изборната активност, да насърчават участието на гражданите и да включват сдруженията от всякакъв тип в изготвянето на стратегии и в подготовката на големи градски или регионални проекти;

7. изразява убеждението, че инициативите, насочени единствено към дипломатията от едната и от другата страна на

Средиземноморието, не могат да достигнат до трайни решения, докато местната демокрация не бъде поставена в центъра на дебата, не само що се отнася до нейното укрепване, но и до директното сътрудничеството между регионите и градовете от двете страни на Средиземноморието в рамките на ***Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието***;

8. в тази връзка, оценява положително декларацията на държавните и правителствените ръководители от Евро-средиземноморското партньорство от 13 юли 2008 г. в Париж, в която се подчертава „важността на активното участие на гражданското общество, местните и регионалните власти и частния сектор в прилагането на Барселонския процес: Съюз за Средиземноморието“;

9. но все пак счита, че не е подходящо да се поставят на едно и също ниво местните и регионалните власти, които притежават демократична легитимност, и гражданското общество и частният сектор, които нямат такава;

10. съгласен е също така с констатацията на държавните и правителствените ръководители от Евро-средиземноморското партньорство, че инициативата има за цел „да повиши съвместната отговорност към процеса, да базира управлението на този процес върху равнопоставеността и да го превърне в конкретни проекти, по-видими за гражданите“, което ще спомогне отношенията между трите страни на Средиземноморието да станат по-конкретни и по-видими „посредством допълнителни регионални и подрегионални проекти, които са от значение за жителите на региона“;

11. подчертава желанието и ангажираността на местните и регионалните власти да обогатят на Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието, насърчайки местната демокрация и децентрализираното сътрудничество;

12. припомня опита в прилагането на европейските политики, повечето от които изискват ангажираността, ресурсите и включването на местните власти при тяхното изпълнение и по този повод подчертава солидният опит и експертиза на европейските местни и регионални власти в разбирането и управлението на въпросите, свързани с градската и селската среда и отнасящи се до околната среда, енергетиката, транспорта, гражданската защита, миграционните феномени, икономическото развитие и други приоритети на процеса от Барселона, които остават актуални, такива като межкултурния диалог, образованието, човешкото и социалното измерение; следователно изразява съжаление, че проектите за развитие, включени в приложението към заключенията от Срещата на върха в Париж, не са били предмет на предварителна консултация с местните и регионалните власти, въпреки нуждата от тяхното участие в бъдещата фаза на прилагане и подчертава необходимостта този междуправителствен подход да бъде коригиран в бъдеще чрез ясно включване на всички заинтересовани нива на управление;

13. подчертава, в съответствие с предходни становища по тази тема, значимостта на включването на местните и регионалните власти, не само в фазата на прилагане, но също и в процеса на сътрудничество от изготвянето на стратегията, прилагането на програмите и проектите до проследяването на изпълнението на стратегиите и оценката на резултатите, най-вече когато става въпрос за инициативи в области, в които местните и регионалните власти имат значителни и директни правомощия, като например градоустройствената политика и териториалното устройство, управлението на водите, управлението и третирането на отпадъците, околната среда и последиците от изменението на климата на местно равнище, местното икономическо развитие, управлението и популяризирането на историческото и културно наследство, туристическото развитие на местно равнище, основните услуги в областта на общественото здраве, политиките на интеграция и на социално сближаване;

14. приветства иницирането в най-близко бъдеще на новата програма CIUDAD в рамките на съществуващия Европейски инструмент за съседство и партньорство, която има за цел да насърчава сътрудничеството в градското развитие и диалога в Средиземноморския регион; изразява съгласие, че екологичната устойчивост, енергийната ефективност, устойчивото икономическо развитие и намаляването на социалните различия са сред приоритетните области, в които местните и регионалните власти имат широки и директни правомощия и където могат да бъдат предоставени солидният опит и експертизата на европейските местни и регионални власти;

15. отбелязва, че финансовите аспекти на *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието* засега не са дефинирани, и че местните и регионалните власти могат да бъдат не само политически, но и технически и финансови партньори в изготвянето и прилагането на стратегии и проекти, отговарящи от една страна на реалните нужди на гражданите и от друга страна на целите на *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието*; отбелязва също така, че инициативата *Процес от Барселона: Съюз за Средиземноморието* не променя по никакъв начин аспектите, свързани с програмирането и финансирането на средиземноморското измерение на Европейската политика за съседство;

16. **припомня**, че териториалното ниво е равнището на управление, от което могат да се изготвят решения, в тясна връзка с другите институционални нива, едновременно за приспособяване и в отговор на предизвикателствата поставени от глобализацията. Местните и регионалните власти, и по-специално тези в Европа, постепенно се утвърдиха като удачно място за изработване на тези решения;

17. следователно, повтаря искането си за признаване на местните и регионалните власти като основни партньори в *Процеса от Барселона* и в Евро-средиземноморското сътрудничество;

18. признава ролята и опита на различните мрежи и асоциации на местните и регионалните власти на местно, европейско и международно равнище, развиващи дейност в

областта на Евро-средиземноморското децентрализирано сътрудничество, както и тяхната експертиза и познания за работата на място⁽¹⁾, откъдето и необходимостта да се обединят все повече усилията и да се сближат целите на проектите за децентрализирано сътрудничество с тези на Евро-средиземноморското партньорство с цел оптимизиране на резултатите;

19. потвърждава подкрепата си за декларацията на представителите на местни и регионални власти на Средиземноморието и на Европа, направена на 23 юни по време на *Форума на местните и регионалните власти от Средиземноморския регион в Марсилия*;

20. и в тази връзка, споделя желанието на местните и регионалните власти и на техните асоциации за създаване на институционален инструмент, гарантиращ постоянното им политическо представителство и активния им принос към *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието*, като подходящ инструмент за участието на териториалните общности; като по този начин подновява искането на Комитета на регионите, изразено в предходни становища по тази тема;

21. **поради това, има за цел** създаването на Евро-средиземноморска местна и регионална асамблея (ARLEM), съставена от равен брой представители на изборни длъжности от Европейския съюз и от страните партньорки от Средиземноморието, по подобие на Евро-средиземноморската парламентарна асамблея (APEM), която представлява парламентарното измерение;

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

22. **призовава** органите на управление на *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието*, освен политическото признание, да **включат** конкретно и изрично местните и регионалните власти в процеса на сътрудничество и в *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието*;

23. следователно, **призовава** в новите работни документи местните и регионалните власти да **бъдат определени** като пълноценни партньори в процеса на сътрудничество в рамките на новото активизиране на *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието*;

24. настоява за участието по възможност на ранен етап на местните и регионалните власти, съвместно с националните правителства, в изготвянето на споразуменията за асоцииране, на стратегическите документи и на плановете за действие, сключени на двустранно равнище между Европейския съюз и страните партньорки от Южното и Източното Средиземноморие, по-специално в рамките на Европейската политика за съседство;

⁽¹⁾ Множество мрежи, асоциации, центрове са ангажирани в конкретни действия, в проучвания и изследвания относно страните и евро-средиземноморското сътрудничество. Дейностите на тези организации трябва да бъдат описани, трябва да се запознаем с тях и да се направят изводи и всяка нова инициатива да се изгражда на базата на тези достижения. Например, „Световният доклад на обединените градове и месни правителства относно децентрализацията и местната демокрация“, който описва ситуацията в страните партньорки на *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието*.

25. поради това **призовава** правителствата на евро-средиземноморските държави да създадат механизми за структуриран национален диалог и за консултации със заинтересованите страни на равнище, различно от националното (регионално и местно), със социалните партньори и гражданското общество, които също така включват мрежите и асоциациите на местните и регионалните власти;

26. взема решение да насърчи създаването на **Евро-средиземноморска местна и регионална асамблея (ARLEM)**, съставена от представители на Комитета на регионите, от представители на европейските и международни асоциации, работещи в областта на Евро-средиземноморското сътрудничество и равен брой представители на местните и регионалните власти от Южното и Източното Средиземноморие, като постоянна платформа за диалог, обмен и сътрудничество и призовава да ѝ се предостави статут на консултативен орган в бъдещето управление на *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието*, подобен на статута, предоставен на Евро-средиземноморската парламентарна асамблея (АРЕМ), която представлява националните парламенти;

27. **призовава** Европейската комисия да хармонизира, координира и съчетае по подходящ начин този нов подход с различните програми, проекти и общностни инструменти ⁽²⁾, както и със съществуващите инструменти на Евро-средиземноморското сътрудничество ⁽³⁾, с цел да се извлече полза от опита, да се избегне повтарянето на дейности и да се насърчи прогреса;

28. **предлага** да се проучи възможността структурните инструменти да бъдат адаптирани към средиземноморския контекст, дейност, която да бъде възприета като политика за икономическо и социално сближаване, и чрез нея сътрудничеството между местните и регионалните власти на ЕС и тези на страните от Средиземноморието да се основава на териториално измерение;

29. **призовава** органите на управление на *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието* да се възползват от това ново активизиране на процеса, за да бъде постигнат напредък в областта на местното управление и децентрализацията в някои

страни от Южното и Източното Средиземноморие, както и за да бъде започнат процес на децентрализация в някои от останалите страни;

30. поради това **предлага** да бъде даден приоритет на стратегиите за институционално изграждане на местните и регионалните власти и да се прилагат програми за модернизиране на администрациите, както и проекти за обучение на човешките ресурси на местно и регионално равнище;

31. смята, че по-засилено чувство за отговорност на местните и регионалните представители на изборни длъжности ще допринесе за създаването на многостепенно управление, което включва различните институционални нива в процеса на решение, изготвяне, прилагане и оценка на публичните политики и на политиките за развитие;

32. **предлага** мобилизирането на човешки ресурси на местно равнище, на технически и академични ресурси за прилагането на проекти, както и оптимално участие на гражданите, за да могат те да се почувстват включени в процеса на сътрудничество и в проектите, които произтичат от него;

33. в заключение, **счита**, че динамиката на *Процеса от Барселона: Съюз за Средиземноморието* може да предостави възможност за всички участници от различните нива за обучение, за нови връзки, за нови начини на взаимно признаване, като едновременно насърчава усвояването на нов подход към развитието и местната демокрация от различните заинтересовани лица (централни и децентрализирани администрации, местни и регионални власти, гражданско общество...);

34. възлага на своя председател да изпрати настоящото становище до френското председателство на ЕС, до съпредседателството на Съюза за Средиземноморието, до Европейската комисия, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет, до Евро-средиземноморската парламентарна асамблея и до държавните ръководители на страните от Южното и Източното Средиземноморие.

Брюксел, 9 октомври 2008 г.

Председател
на Комитета на регионите
Luc VAN DEN BRANDE

⁽²⁾ Например: Фондовете за интеррегионално сътрудничество, политиката на разширяване на Европейския съюз със страни кандидатки като Хърватия и Турция.

⁽³⁾ Например: европейската политика за съседство, европейските програми като Еразмус Мундос или рамковата програма за научни изследвания и технологично развитие; Диалогът 5+5 между средиземноморските държави на Европейския съюз и страните от Магреб.